

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro školní družinu

Obsah:

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika ŠD	4
3. Cíle ŠD	6
4. Klíčové kompetence	7
5. Vzdělávací a výchovné oblasti	9
6. Metody a formy práce	11
7. Obsah vzdělávání	13

Identifikační údaje

Název školy:	Masarykova základní škola, Ždánice, okres Hodonín
Adresa školy:	Městečko 18, 696 32 Ždánice
Adresa ŠD:	U Zámku 684, 696 32 Ždánice
IČ:	62812947
Telefon:	518 633 614 – ředitelství 518 633 161 – ŠD
E-mail:	mzs.zdanice@seznam.cz druzina.zdanice@seznam.cz
Internetové stránky:	www.mzszdanice.cz
Právní forma:	příspěvková organizace
Zřizovatel:	Město Ždánice, Městečko 787, 696 32 Ždánice
Jméno ředitele:	Mgr. František Markus
Jméno vychovatelek:	Hana Košutová – vedoucí vychovatelka Pavčina Drozdová Mgr. Magdalena Ždánská
Platnost dokumentu:	od 1. září 2014
Podpis ředitele:	
Razítko školy:	

Charakteristika ŠD

Činnost školní družiny se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění. Zájmové vzdělávání ve školní družině poskytujeme pouze žákům naší školy. Kapacita školní družiny je 90 žáků. Školní družina tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Jejím hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace žáků.

Obecná charakteristika

Naše školní družina (dále jen ŠD) je umístěna v samostatné budově (č.p. 684). Žáci v ŠD jsou rozděleni do jednotlivých oddělení. ŠD disponuje 3 odděleními. K zájmové činnosti ŠD je využívána zahrada a hřiště s umělým povrchem.

Materiální vybavení

Prostory ŠD mají samostatné sociální zařízení. Herny jsou čisté, vzdušné s odpovídajícím osvětlením, každodenně udržované. Jsou vybaveny kobercem pro odpočinkovou činnost, ostatní plocha je pokryta PVC. Nábytek je vyhovující, čistý a hygienicky dobře udržovaný. K vybavení ŠD patří také hry, sportovní náčiní, dětské časopisy a knihy. Výzdoba prostorů je mobilní, podílejí se na ní nejen vychovatelky, ale také žáci ŠD.

Personální zajištění

Pedagogické působení zajišťují plně kvalifikované vychovatelky se specializací na tělovýchovné aktivity, výtvarnou a pracovní činnost.

Vychovatelky se dle možností zúčastňují akreditovaných kurzů dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.

Vychovatelky ŠD

I. oddělení ŠD: **Hana Košutová** - vedoucí vychovatelka

II. oddělení ŠD: **Pavčina Drozdová**

III. oddělení ŠD: **Mgr. Magdalena Ždánková**

Provoz ŠD: (denně)

Ranní provoz: 6:30 – 7:30 hodin

Odpolední provoz: 11:30 – 16:30 hodin

Ekonomické zajištění

Úplata za zájmové vzdělávání je stanovena po dohodě se zřizovatelem (ustanovení § 123 zákona č. 561/2004 Sb., ukládá školám možnost poskytovat školské služby za úplatu, do této kategorie patří i pobyt dětí ve ŠD tzv. družinové. Úplatu hradí rodiče ve stanovených termínech.

Družinové tvoří pouze okrajovou částku finančních prostředků, kterými je provoz ŠD financován. Provoz ŠD je tak většinou financován z veřejných prostředků.

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

Přihlašování žáků

Žáky do ŠD k pravidelné docházce přihlašují rodiče na začátku školního roku. Na přihlášce uvedou čas a způsob odchodu ze ŠD. Jiný odchod je možný jen na základě písemné žádosti rodičů.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se zájmové vzdělávání uskutečňuje:

- Vhodná struktura režimu žáků ve ŠD s dostatkem relaxace a efektivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání.
- Vhodný stravovací a pitný režim.
- Zdravé prostředí užívaných prostorů.
- Ochrana žáků před úrazy.
- Dostupnost prostředků první pomoci, praktická dovednost vychovatelky poskytnout první pomoc.
- Proškolení žáků o bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a činnosti prováděných ve ŠD.

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna školním řádem, vnitřním řádem ŠD, nebo pokyny pedagogického pracovníka. Na začátku školního roku vychovatelka seznámí žáky i rodiče s vnitřním řádem školní družiny a společně s dětmi si určí pravidla soužití ve školní družině. Školní družina zajistí bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální.

Zabezpečuje psychosociální podmínky:

- Klidné prostředí a příznivé sociální klima.
- Respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům.
- Věková přiměřenost a motivující hodnocení.
- Ochrana žáků před násilím, šikanou.
- Vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě ŠD.
- Včasná informace žáků a rodičů o činnosti ŠD.

Práva a povinnosti žáků ve školní družině:

- Užívat spontánně celé prostředí při dodržení smluvených pravidel.
- Vybrat si jestli se zúčastní vychovatelkou nabízených aktivit.
- Nerušit svým jednáním ostatní, pokud volí jinou činnost.
- Podílet se na plánování a vytváření programu.
- Podílet se na rozhodování o společných záležitostech.
- Vyjadřovat svůj názor, naslouchat jiným, hledat společná řešení.
- Podílet se nevytváření a respektování společných pravidel soužití.

Podmínky pro zájmové vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami

Žákům se specifickými vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začlenění do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet ŠD specifické aktivity v oblastech jejich zájmu. Respektujeme individualitu žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a se školou.

Cíle školní družiny

Cíle vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy, navazují na cíle stanovené ŠVP.

- Umožňuje, aby vychovatelka s dětmi plánovala a realizovala činnosti, které děti zaujmou, naplňují jejich přání a potřeby.
- Děti se podílejí na tvorbě programu svého oddělení.
- Rozvrh činností je sestaven tak, aby vyhovoval požadavkům duševní hygieny = střídání klidných a pohybově náročných činností, práce a odpočinku, organizovaných a spontánních činností.

Další cíle zaměřeny na:

- Rozvoj osobnosti člověka.
- Získání všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo 1. stupně).
- Pochopení a uplatňování zásad demokracie (každý má svá práva, ale i povinnosti).
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině.
- Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí, jeho ochrana.
- Dodržování bezpečnosti a ochrana zdraví.

Rozvíjíme klíčové kompetence

Čísla 1 – 6 označují, které kompetence jsou danou aktivitou rozvíjeny, nebo posilovány – tedy jakých sdružených cílů chceme danou činnost dosahovat.

1. Kompetence k učení

Dítě

- se učí s chutí, započatou práci dokončí,
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi,
- umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů,
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby,
- získané poznatky dává do souvislosti,
- zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů

Dítě

- si všímá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací (komunikativní kruh),
- problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách,
- hledá různé způsoby řešení problémů,
- ověřuje prakticky správné řešení problémů,
- chápe, že vyhýbání se problémů nevede k cíli,
- rozlišuje správná a chybná řešení,
- uznává svoji chybu,
- je kreativní,
- dovede se přizpůsobit změnám-je flexibilní,
- svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí.

3. Komunikativní kompetence

Dítě

- ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje,
- vhodně formulovanými větami,
- umí vyjádřit vlastní názor,
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými,
- zapojuje se do diskuse,
- umí řešit konflikty,
- dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí,
- nezapomíná, že ke správné komunikaci přísluší naslouchat druhým,
- dramatizuje pohádky, vypráví příběhy.

4. Sociální a interpersonální kompetence

Dítě

- se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit,
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně,
- samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky,
- projevuje citlivost a ohleduplnost,
- rozpozná vhodné a nevhodné chování,
- ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit-přijmout kompromis,
- respektuje dohodnutá pravidla,
- respektuje jiné,
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi,
- je solidární.

5. Občanské kompetence

Dítě

- si uvědomuje svá práva i práva druhých,
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit,
- chová se zodpovědně,
- dbá na osobní zdraví své i druhých,
- respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními i očekávanými hodnotami národa.

6. Kompetence k trávení volného času

Dítě

- umí účelně trávit volný čas,
- orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití,
- umí si vybrat zájmovou činnost podle svých dispozic,
- rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech,
- rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzace stresových situací,
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času,
- uplatní zásady bezpečnosti při všech činnostech.

Vzdělávací a výchovné oblasti

1) Místo, kde žijeme

- Domov: okruh rodiny a jejich členů, organizace života rodiny, zdravé prostředí v rodině, posílení vztahu v rodině, spolupráce s rodinou.
- Škola: vstup do školy, bezpečná cesta do školy – dopravní výchova, vytvoření kladného vztahu ke škole.
- Obec, kde žijeme: důležitá místa ve městě a jeho okolí.
- Naše vlast: státní svátky a významné dny naší republiky, významná města a místa v ČR.

2) Lidé kolem nás

- Soužití v rodině, v kolektivu třídy, družiny.
- Základní komunikace mezi lidmi, pravidla slušného chování, jiná kultura.
- Principy demokracie.
- Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dětí.
- Základy společenského chování.

3) Lidé a čas

- Správný režim dne při docházce do školy a školní družiny.
- Využití volného času.
- Rozdělení ročních období do zájmových aktivit.
- Lidové zvyky a obyčeje.
- Prevence sociálně – patologických jevů.
- Minulost a současnost

4) Rozmanitost přírody

- Práce s přírodním materiálem.
- Výchova k ekologii.
- Roční období.

5) Člověk a jeho zdraví

- Základy první pomoci.
- Používání důležitých telefonních čísel.
- Prevence sociálně – patologických jevů.
- Zásady správného stravování.
- Ochrana zdraví.
- Hygiena.

Metody a formy práce

Program školní družiny

Umožňuje, aby vychovatelka s dětmi plánovala a realizovala činnosti, které děti zaujmou, naplňují jejich potřeby a přání. Děti se podílejí na tvorbě programu svého oddělení. Při každodenní práci máme na zřeteli cíle stanovené rámcovým vzdělávacím programem. Rozvrh činnosti je sestaven tak, aby vyhovoval požadavkům duševní hygieny = střídání klidných a pohybově náročných činností, práce a odpočinku, organizovaných a spontánních činností.

Metody a formy práce

- Pravidelné činnosti.
- Příležitostné akce.
- Spontánní aktivity.
- Odpočinkové činnosti.
- Příprava na vyučování.

Pravidelné činnosti

- Pobyt venku, odpočinková a rekreační činnost.
- Hygienické návyky a stolování.
- Skupinová práce, soutěže a kvízy.
- Zájmové útvary – výtvarný a pracovní kroužek.
- Četba, dramatizace.
- Využívání všech prostor ŠD – hřiště, zahrada ŠD, volné třídy v budově ŠD.
- Rozhovory – předcházení úrazům, první pomoc, šikana, bezpečnost před každou činností, akcí.

Příležitostné činnosti

- Rozhovory – o chování na veřejnosti, v kulturních zařízeních, v dopravních prostředcích, prevence drogové závislosti, kriminalita dětí a šikana.
- Sportovní soutěže.
- Dopravní soutěž, přírodovědná soutěž, kvízy.
- Lehkoatletické závody.
- Činnosti tématické – podle ročních období, svátků, současného dění ve společnosti u nás, ve světě, v našem městě, škole.

Spontánní činnosti

- Klidové činnosti po obědě.
- Po organizovaných činnostech při pobytu venku následuje možnost spontánních her.
- Činnost ranních a koncových družin.
- Vychovatelka zajišťuje nejen bezpečnost, ale také navozuje, podněcuje, motivuje některé vlastní aktivity dětí a řeší každodenní konfliktní situace.

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

Odpočinkové činnosti

- Chápeme ve smyslu klidových činností, ale i jako aktivní odpočinek – rekreační činnosti.
- Četba, dramatizace, hry, společenské hry, hry se stavebnicemi, autíčky, panenkami, hry s dětskými kartami, kvartety.

Příprava na vyučování

- Didaktické hry.
- Práce s literaturou, encyklopediemi, multimediální výchova.
- Sebevzdělávací činnost – kvízy, rébusy, osmisměrky, hlavolamy, kvízy pro děti.

Obsah vzdělávání

Tématický okruh	I. MÍSTO, KDE ŽIJEME	Číslo rozvíjené kompetence
Náš domov		
U nás doma	Vyprávíme si o životě naší rodiny.	3, 4, 5
	Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas.	4, 6
	Ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách – kresba, malba, koláž.	3, 6
	Sdělujeme, jak jsme strávili víkend, prázdniny	3, 4
Náš dům	Popisujeme domy (byty), v nichž bydlíme, a jejich zařízení.	2, 3, 4
	Stavíme náš dům ze stavebnicových dílů.	2, 3, 5
	Stavíme si ideální dům, v němž bychom chtěli v budoucnosti bydlet.	2, 4, 5
	Zařizujeme si náš pokoj – nábytek a další vybavení vystřihujeme z barevných papírů, sestavujeme různé varianty a celek dokreslujeme.	2, 3, 4, 6
Škola		
Naše škola	Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje.	1, 3
	Navštěvujeme školní jídelnu. Už víme, jak se připravuje oběd pro školní jídelnu.	1, 6
	Projektujeme ideální třídu, která by se nám líbila a do níž bychom rádi chodili, a návrhy výtvarně zpracujeme.	1, 6
	Podílíme se na výzdobě školní družiny a školy	3, 6
Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy a domů. Ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás do školy.	1, 2, 4
	Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí – procházím ulicemi, určujeme značky a jejich význam (o čem nás informují, co nám nařizují, co nám dovolují...).	1, 2, 6
	Hledáme smysl dopravního značení, např. přechodů na ulicích, semaforů na křižovatkách apod. Sledujeme dodržování pravidel silničního provozu na těchto místech a uvědomujeme si příčiny dopravních nehod.	1, 3, 5
	Soutěžíme ve znalosti dopravních značek a předpisů.	1, 5, 6
	Vyrábíme si dopravní značky.	2, 5
	Hodnotíme chování lidí v dopravních prostředcích	2, 3, 5
	Hrajeme hry s dopravní tematikou	1, 2, 6

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

	Zpíváme o dopravních prostředcích, skládáme básně	
Čím jezdíme a čím můžeme jezdit	Plánujeme nejkratší cestu ze školy a autobusového nádraží, popisujeme cestu	1, 3
	Výtvarně znázorňujeme různé hromadné dopravní prostředky	1, 3
	Hrajeme si na přepravu vlakem, autobusem, metrem, tramvají, jsme v roli cestujícího dítěte, dospělého, revizora atd.	1, 2, 5
	Tvoříme dopravní prostředky z různých materiálů	2, 6
Chodec, cyklista	Vyrábíme „dopravní pexesa“ s tématem pozemní, vodní, letecké dopravy.	2, 3, 4
	Odhalujeme nástrahy na cestách pro chodce a cyklisty (cesta po silnici v místě, kde chybí chodník, apod.).	3, 4, 5
	Upevňujeme si znalosti pravidel o bezpečnosti.	2, 3, 4
	Zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole.	1, 6
	Soutěžíme ve znalostech z dopravní výchovy.	1, 2, 6
Naše družina	Seznamujeme děti s vnitřním řádem ŠD, organizací a provozem ŠD	1, 2, 4, 5
	Seznamujeme se s pravidly bezpečnosti při všech činnostech ve ŠD a dbáme na jejich dodržování	1, 2, 4, 5
Naše obec, naše město		
Obec, v níž žijeme	Kreslíme a malujeme, kam rádi chodíme, kde je nám dobře (přírodní zákoutí, hřiště, knihovna...).	1, 2, 5, 6
	Společně výtvarně zobrazujeme naše město – někdo maluje domy, jiný stromy, další sochy... Vše potom vystřiháváme a sestavíme kolektivní výtvarné dílo.	1, 3, 4
	Stavíme krajinu z písku, kamínků, větviček apod. (např. hrad a okolí, hory, město s dálnicí, vesnici a pole...).	2, 3, 5
	Stavíme naši obec ze stavebnic	2, 4, 5
	Hledáme informace v knize „Z minulosti Ždánic“	1, 3, 5
	Povídáme si o významných osobnostech našeho města	3, 5
	Vymýšlíme, jak by mohlo vypadat naše město	1, 2, 4
	Kreslíme mapu místa, kam chodíme na procházku	2, 5, 6
	Hrajeme si na průvodce naším městem, popisujeme a ukazujeme, kudy se hosté dostanou k městskému úřadu, poště, škole....	1, 2, 3, 4, 5
	Povídáme si o institucích v našem městě	3, 5
	Hovoříme o okolních obcích, z nichž dojíždějí naši žáci	3, 5
	Kreslíme znak města, obce (okolních obcí),	1, 5, 6

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

	povídáme si o historii	
Jak žijeme	Povídáme si o tom, kde v našem městě/vesnici pracují a co dělají policisté, hasiči, knihovnice, zemědělci, prodavači, lékaři, zdravotní sestry, řidiči, truhláři, zedníci, popeláři, atd.	1, 2, 6
	Kreslíme, čím bychom chtěli být.	1, 3
	Hledáme zdůvodnění, proč jsme si vybrali nakreslené povolání, a důvody zapisujeme a porovnáváme je. Zjišťujeme, co musíme umět pro výkon dané profese.	1, 4, 5
Ztráty a nálezy	Představujeme si, jak bychom se zachovali, kdybychom se ztratili – přehráváme si scénky.	1, 2, 3
	Zamýšlíme se, co bychom učinili, kdybychom našli malého kamaráda, který se ztratil.	2, 3, 5
	Předcházíme nepříjemné situaci, že bychom zabloudili nebo se ztratili.	5, 6
	Hrajeme si na Ztráty a nálezy (našli/ztratili jsme peněženku, doklady, klíče atd.).	1, 3, 5
Kniha - knihovna	Besedujeme o naší nejoblíbenější knize, povídáme si o ilustraci, které ji doplňují.	3, 5
	Diskutujeme o hrdinech, o nichž rádi čteme, seznamujeme ostatní s naší domácí knihovničkou.	1, 3, 6
	Z různých materiálů tvoříme postavičky z pohádek, které jsme si oblíbili.	1, 2, 6
	Vyrábíme obal na knihu a obalujeme ji. Tvoříme záložku do knihy.	1, 6
	Vymýšlíme krátké příběhy s ilustracemi.	1, 3, 5
	Hrajeme loutkové divadlo pro kamarády.	1, 3, 4
	Navštěvujeme městskou knihovnu	
	Čteme si pohádkové knížky.	1, 3, 6
Hrajeme loutkové divadlo, vyrábíme papírové loutky, kreslíme a malujeme jednotlivé postavy a děje z pohádek, které nás zaujaly.	1 - 6	
Za humny		
Jsem Čech, vím, kde žiji	Cestuji prstem po městě, „navštěvujeme“ známá místa, kde někteří z nás již byli, a vyprávíme o jejich zvláštностech.	1, 3, 6
	Odpovídáme v anketě Chytrá hlavička (kde a kdy bych chtěl žít a proč, kam bych se chtěl podívat...).	1, 5
	Stavíme krajinu z písku, kamínků, větviček	2, 3, 5

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

Cestou necestou	Seznamujeme se s mapovými značkami, učíme se je poznávat	1, 2, 3
	Soutěžíme ve vyhledávání značek na libovolných mapách a kreslíme je	2, 6
	Učíme se určovat světové strany, používáme k tomu různé postupy	2, 6

Cestovní abeceda	Soutěžíme, kdo zná více slov od určitých písmen (jméno města, hradu, rostlin, zvířete...).	1, 2
-------------------------	--	------

Tradice našeho města, obce

Jak bylo dříve, naše historie	Čteme si, poslouchám pověsti našeho regionu	1, 3
	Besedujeme o historii našeho města	1, 3
	Ilustrujeme přečtené pohádky nebo pověsti	1, 6
	Vyprávíme si o tradičních krojovaných hodech	3, 5

Naše vlast	Čteme si, poslouchám pověsti naší vlasti	1, 3, 5
	Besedujeme o naší historii	1, 3, 5
	Prezident, symboly ČR	1, 3, 5
	Posloucháme a zpíváme hymnu	1, 3, 5

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

Tématický okruh	II. LIDÉ KOLEM NÁS	Číslo rozvíjené kompetence
Rodina		
Vizitka naší rodiny	Povídáme si o tom, co očekáváme od rodičů – a co oni od nás.	3, 4
	Představujeme si povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme.	3, 4

Do rodiny patří také babička a dědeček	Povídáme si o našich prarodičích.	3, 4
	Zjišťujeme, kdy mají naše prarodiče jmeniny a narozeniny – připravujeme jim přáníčka.	3, 4, 6
	Představujeme si povolání našich prarodičů, hrajeme si na zaměstnání (řemesla), předvádíme je v malých scénkách.	3, 4
	Čteme z knížek, v nichž se vypráví o životě prarodičů, hledáme písničky s tímto tématem a zpíváme je, ptáme se, kde a jak žijí naše babičky a dědečkové	2, 6
	Představujeme povolání našich prarodičů, hrajeme si na zaměstnání (řemesla), předvádíme je	3, 4

Naše sestřenice, bratrance, tety a strýcové	Povídáme si o naší širší rodině.	3, 4
	Vzpomínám na větší setkání našich příbuzných, vyprávíme historky z tohoto rodinného srazu.	3, 4, 6
	Jak se nazývají příbuzní naší rodiny (kdo je bratranec, sestřenice, švagr, strýc).	3, 4, 6

Kamarádi		
Mí kamarádi	Sestavujeme pravidla soužití ve ŠD, žebříček hodnot.	2, 4, 5
	Hrajeme scénky na téma Čím si kamarádi dělají radost.	3, 6
	Hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda.	1, 3, 4
	Kreslíme portréty našich vrstevníků a vysvětlujeme, proč jsou našimi kamarády.	3, 4
	Při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáme kamaráda po hlase nebo po hmatu, máme-li zavřené oči).	1, 3, 5
	Povídáme si o rozdílu mezi slovy kamaráda, přítel a spolužák.	1, 3, 4
	Vyprávíme ostatním o našem nejlepším kamarádovi a o dobrých vlastnostech, kterých si vážíme na lidech.	2, 4
	Učíme se na výkonech a chování každého spolužáka najít něco pěkného, za co ho	1 - 6

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

	pochválíme (na každém spolužákovi něco oceníme, něčím je zajímavý).	
	Vytváříme kladný vztah ke spolužákům, pozitivní klima v oddělení, nasloucháme si	3, 4
Učíme se toleranci a pořádku	Hledáme v okolí věci, které můžeme pochválit a ocenit. Hrajeme si hru Optimisté a pesimisté.	2, 3, 4, 5
	Kriticky hodnotíme naši třídu a společně se domluvíme, čím můžeme vylepšit její vzhled.	2, 6
	Hrajeme si na „malého pomocníka“ – hledáme, kde mohou žáci našeho věku pomáhat, besedujeme o tom, proč máme/nemáme kladný vztah ke spolužákům, k dospělým, ke společenským hodnotám.	2, 4, 6
	Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, uklízíme si školní tašky, věnujeme se sebeobslužné práci.	2, 5, 6
Nejsme všichni stejní, cvičíme naše smysly	Uvědomujeme si, v čem a jak jsou znevýhodněni někteří lidé (psychicky i tělesně).	3, 5
	Zkoušíme se dorozumět jen odezíráním, abychom se vcítili do situace neslyšících lidí.	4, 5
	Představujeme si pocity nevidomých lidí (máme zavázané oči a ostatní nás „navigují“, kudy máme jít, se zavázanýma očima hledáme, odkud se ozývá zvuk).	3, 4, 5
	Ve dvojici zkusíme role nevidomého a jeho průvodce.	1, 6
	Zkoušíme malovat nohama, jak to umí dělat někteří tělesně postižení lidé.	4, 6
	Cvičíme hmat (poslepu určujeme předměty, které jsme předtím vložili do krabice).	2, 3, 4
	Orientujeme se v prostoru – zkusíme dojít poslepu k cíli.	2, 4, 5
	Poznáváme zvláštnosti lidí kolem nás – handicapovaní a respektujeme jejich potřeby	3, 4, 5
Všude žijí lidé	Čteme si pohádky z různých světadílů, ilustrujeme pohádkové příběhy z dalekých krajů.	3, 6
	Snažíme se pochopit, v čem se národy liší, v čem jsou jejich obyvatelé jiní než my.	1, 3
	Povídáme si o národních jídlech typických pro určité země, určujeme, odkud k nám asi bylo dovezeno exotické ovoce.	1, 2, 6

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

Svátky a oslavy		
Každý den má někdo svátek	Seznamujeme se se jmény v kalendáři, vyrábíme přání pro oslavence.	1, 4, 5, 6
	Přemýšlíme, jak bychom jim nejlépe poblahopřáli při různých příležitostech.	1, 3, 4
Náš karneval	Tvoříme pozvánky a plakáty.	2 - 6
	Vyrábíme masky a doplňky k nim.	2, 4
	Učíme se tanečky na karnevalovou oslavu.	1, 6
	Bavíme se na karnevalu.	6
	Po karnevalu vystavujeme masky, které měly největší úspěch.	1, 6
	Kreslíme, co se nám na karnevalu líbilo.	3, 4
	Hodnotíme náš karneval	3
Čas adventní	Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách o Vánocích, vyprávíme si o smyslu adventní doby.	2, 3
	Připravujeme adventní kalendář.	2, 6
	Společně vyrábíme adventní věnec, vyprávíme si rodinné vánoční příběhy.	3, 4, 5
	Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly.	3, 4
	Pořádáme mikulášskou besídku.	3, 6
	Vyrábíme PF pro uživatele DPS a bývalé zaměstnance	2, 6
Kouzelný čas Vánoc	Vyprávíme si o vánočních zvycích, které se zachovaly dodnes, zvláště o těch, které dodržujeme v naší rodině.	1, 3
	Vyrábíme vánoční ozdoby z papíru, šišek, ořechových skořápek a jiných přírodnin.	1, 2, 6
	Naši třídu si zdobíme vánočními motivy.	6
	Vyrábíme přáníčka k Vánocům a jmenovky k dárkům.	2, 6
	Zpíváme a učíme se koledy	1, 6
Velikonoce	Čteme si o národních místních zvycích spojených s jarem.	1, 3
	Malujeme a zdobíme kraslice.	1, 6
	Zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc (kreslíme, vystřihujeme).	5, 6
	Přednášíme a zpíváme koledy.	3, 6
Den dětí	Povídáme si o významu Dne dětí.	1, 2, 3
	Pořádáme lehkootletický trojboj.	3, 4, 5, 6
Zpěv a naše hry	Posloucháme a zpíváme dětské písně při doprovodu CD přehrávače.	1, 3

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

	Soutěžíme ve znalosti písní, hrajeme si na orchestr.	1, 2, 5
	Zpíváme písně (vánoční, velikonoční...).	3, 6
	Poznáváme písně podle melodie.	1, 2
	Vytleskáváme melodii písní.	6
	Vyjadřujeme rytmus pohybem (pohybová hra).	1
	Hrajeme hry se zpěvem.	3, 6

Den matek	Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky, kreslíme, čím se doma zabývají, co pro nás dělají.	1, 3, 4
	Vyrábíme dárky pro radost maminek.	3, 4, 6

Školní akademie	Připravujeme vystoupení na školní akademii	3, 6
------------------------	--	------

Jak se správně chovat

Známe kouzelná slovíčka	Besedujeme o „kouzelných“ slovech („děkuji“, „prosím“, „omlouvám se“) a jejich významu, vymyslíme si drobné příběhy, v nichž tato slova hrají významnou roli.	1, 2, 3
	Učíme se správně zdravít, podat ruku, požádat o něco, poděkovat	3, 4

Člověk mezi lidmi	Povídáme si, čím můžeme druhého potěšit – dárkem, pochvalou, chováním, úsměvem. Denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně a laskavě.	1 - 6
--------------------------	---	-------

Cestou necestou	Na příkladech si připomínáme vhodné a nevhodné chování v dopravních prostředcích, na silnicích, hovoříme o následcích dopravní nekázně.	1 - 5
------------------------	---	-------

Mluvíme správně?	Pomocí říkadel a básniček cvičíme rytmus a melodii jazyka.	1, 3, 5
	Dramatizujeme jednoduché pohádky.	3, 5, 6
	Čteme s porozuměním a správnou artikulací z knih a časopisů pro poslech ostatním.	1, 3, 6

Řekni to i beze slov	Vyprávíme si o využití lidského těla k neverbální komunikaci, pracujeme s gesty.	2, 3, 4, 5
	Pantomimicky předvádíme povolání, sporty, pocity.	2, 3, 5, 6

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

V naší jídelně	Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky a hodnotíme vzájemně naše chování v jídelně.	2, 5
	Dodržování zásad správného stolování procvičujeme denně ve školní jídelně.	1, 3
	Učíme se správně stolovat	3, 4
	Zdobíme slavnostní stůl	1, 2, 3, 6
	Navrhujeme prostírání, nádobí	1, 3, 5

Co jsme viděli a slyšeli ve sdělovacích prostředcích	Povídáme si o pořadech v televizi, v rozhlase, doporučujeme si vhodné pořady, argumentujeme, proč se nám líbí.	3, 6
	Připravíme si vědomostní „televizní“ soutěž a zahrajeme si ji.	1, 2, 6
	Výtvarně zpracujeme oblíbení film, ilustrujeme písničku	2, 3, 6

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

Tématický okruh	III. LIDÉ A ČAS	Číslo rozvíjené kompetence
Náš denní režim		
Vše, co stihneme během dne	Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu	1, 2, 3, 6
	Kreslíme, co nás nejvíce baví, co nás baví méně, čemu věnujeme nejvíce času, nad kresbami besedujeme	1, 5, 6
	Povídáme si o možnostech správného využití volného času.	3, 6
	Vypravujeme drobné příběhy, v nichž se střídají příjemné a nepříjemné události.	2, 3, 4
	Povídáme si o tom, jak pomáháme doma a hrajeme scénky s touto tematikou.	3, 4, 6
	Představujeme si, co by se stalo, kdyby přestal fungovat čas – jak by jezdily vlaky, jak by vysílala TV, jak by se učilo ve škole bez rozvrhu hodin, vymýšlíme modelové situace	1, 2, 3, 5
	Společně připravujeme plány naší činnosti ve školní družině	1, 2
Kdy se nejlépe připravíme do školy	Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení.	1, 3
	Vzájemně si sdělujeme, které předměty máme nejraději.	1, 3
Co jsme dělali v našem volném času	Ohlížíme se za prázdninami a povídáme si o nich.	1, 2, 6
	Povídáme si, co jsme prožili v sobotu a neděli, kde jsme byli apod.	1, 2, 6
Měření času	Kreslíme a malujeme různá měřidla času	1, 5
	Vyrábíme z papíru vlastní hodiny s pohyblivými ručičkami, využíváme je pro určování a odhadování času	2, 3, 6
Jak se mění lidé		
Když jsme byli malí	Chronologicky řadíme fotografie, které představují jednotlivé fáze života	1, 2
	Prohlížíme si fotografie lidí, hledáme rozdíly typické pro jednotlivá věková období	1, 3, 4
Jak pomáhaly děti dříve doma, jak pomáhají dnes?	Povídáme si o životě žáků z různých společenských vrstev, o jejich povinnostech, radostech a starostech, srovnáváme situaci s dneškem	1, 3, 5
	Povídáme si o tom, jak pomáháme doma	4, 6

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

Móda	Kreslíme, malujeme, tvoříme modely typické pro určité společenské akce a typické pro určité roční období.	2, 6
-------------	---	------

Jak se mění věci, budovy, obec

Změny města, vesnice	Sbíráme pohlednice našeho města, školy a hledáme změny	1, 2, 3
	Čteme si z kroniky města, školy	1, 4, 5

Jak se bydlelo v minulosti	Čteme si české pohádky, říkadla, básničky, hádanky, jazykolamy. Vyprávíme si, odpovídáme na otázky týkající se života v minulosti, ilustrujeme pohádky.	1, 2, 3, 4, 6
	Pátráme, jak se žilo na hradech, zámcích – společně kreslíme, vystřihujeme, sestavujeme, lepíme. Nejprve hrady a okolí, pak postavy (rytíře, dámy, koně...). Postavy vystřiháme z papíru a z nalepeného textilu nebo papíru jim vytvoříme šaty.	1, 2, 3, 6

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

Tématický okruh	IV. ROZMANITOSTI PŘÍRODY	Číslo rozvíjené kompetence
Příroda okolo nás – rostliny, živočichové		
Příroda a přírodniny	Stavíme objekty (nejen domečky) ze shromážděných přírodnin.	2, 5, 6
	Vyrábíme výrobky z přírodnin.	1, 2, 6
	Obtiskujeme listy – využíváme různých technik pro výtvarné činnosti.	1, 2, 6
	Pozorujeme přírodu, vybíráme si k pozorování stromy a v knihách a encyklopediích hledáme informace o jejich růstu, pěstování, plodech	3, 5, 6
	Kreslíme strom, květiny jednotlivých ročních období	2, 6
	Pomocí obrázku porovnááme, jak se v jednotlivých ročních obdobích příroda mění	1, 6
	Využíváme listy a plody stromů k výtvarným a pracovním činnostem	1, 2, 3
	Hrajeme pexesa, kvarteta s náměty živočichů a rostlin	1, 2, 4
	Navrhujeme a zhotovujeme různé výrobky z přírodnin	3, 6
	Na zahradě sledujeme život pod kameny	4, 5
	Napodobujeme hlasy zvířat	2, 3, 4
	Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat, rostlin	2, 4, 6
	Povídáme si o právech každého živočicha na život, vyprávíme si o útlcích pro zvířata	2, 3, 5
	Pracujeme s encyklopediemi	1, 6
Ptačí tajemství	Povídáme si o tom, kdy k nám přilétají různé druhy tažných ptáků.	1, 2, 3
	Krmíme ptáčky v zimním období	3, 5
Rostliny	Pečujeme o květiny, pěstujeme, přesazujeme a zaléváme. Už víme, že každá rostlina potřebuje jiné prostředí, jinou péči.	1, 2, 6
	Z květin si vytváříme hezké životní prostředí.	1, 2, 6
	Sázíme semínka dýní.	
	Poznáváme houby, které rostou v blízkých lesích (kreslíme a malujeme houby).	1, 2, 3, 6
	Určujeme rostliny podle vůně a hmatu	1, 3
Záhady pod kameny	Hrajeme pexesa, kvarteta s náměty živočichů a rostlin.	1, 2, 4
	Na zahradě sledujeme život pod zvednutým kamenem.	4, 5

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

	Malujeme na obálky, které jsme donesli ze zahrady.	2, 6
	Navrhujeme a zhotovujeme různé výrobky z kamínků.	1, 2, 6

Za dobrodružstvím přírody	Soutěžíme ve vymýšlení názvů rostlin nebo zvířat začínající určitým písmenem abecedy.	1, 2, 5
	Určujeme rostliny podle výrazné vůně a hmatu (česnek, křen, mateřídouška apod.).	1, 3
	Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat, rostlin (kdo je rychlejší, kdo sestaví nejnápadnější obrázky).	2, 4, 6
	Poznáváme plody stromů podle hmatu, zkoušíme, jak skáče žába, jak se plazí had apod.	3, 5, 6

Naši kamarádi zvířátka	Vyprávíme si o domácích zvířatech na základě vlastních zkušeností si vysvětlujeme, jakou péči vyžadují.	1, 6
	Kreslíme domácí mazlíčky a práce vystavíme.	2, 4, 6
	Získáváme informace z knih o životě zvířat.	1, 3, 6
	Vyprávíme si o tom, kteří živočichové žijí volně v našem okolí.	1, 3, 4
	Získáváme informace z knih o životě zvířat v zoo	1, 3, 6
	Kreslíme a malujeme své oblíbené zvíře	1, 6
	Rozdělujeme zvířátka podle místa výskytu (zoo, domácí, les...)	1, 2, 6

Roční období

Příroda a my	Povídáme si o ročních obdobích – sledujeme změny v přírodě, život zvířat, vztahy mezi zvířaty.	1, 2
	Říkáme si básničky s přírodní tematikou.	1, 3, 5
	Pozorujeme změny v přírodě a malujeme je.	1, 3
	Čteme o přírodě a jejich proměnách	1, 3

Podzim	Soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu a vůně.	1, 3
	Vyrábíme draky.	2
	Pořádáme drakiádu.	2, 3, 6
	Kreslíme a malujeme v barvách podzimu	1, 6
	Povídáme si o podzimu v lese	3
	Pečujeme o zahradu (hrabeme listí).	6
	Sbíráme a ochutnáváme plody z naší zahrady.	6
	Tvoříme dýňovou dekoraci	6

Zima	Pozorujeme stopy ve sněhu.	1, 2
	Vyrábíme, kreslíme a malujeme různé symboly zimy (sněhuláky, zimní krajinu a jiné).	1, 2, 6

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

Jaro	Kreslíme, malujeme a vyrábíme první jarní květiny a další jarní rostliny.	1, 6
	Kreslíme mláďátka domácích zvířat.	1, 6
	Kreslíme, malujeme, vyrábíme ptačí hnízdo.	1, 2, 6
	Pozorujeme jarní práce na zahradách a na poli	1, 3
Léto	Výtvarně zpracováváme zážitky z prázdnin.	1, 2, 6
	Kreslíme, malujeme a vyrábíme symboly léta.	1, 2, 6
Počasí	V literatuře vyhledáváme pranostiky, čteme je a uvažujeme o jejich smyslu	1, 2, 3
	Sledujeme předpověď počasí v TV a pak porovnááme, jak u nás bylo	1, 3, 5
Voda	Povídáme si o vodě, jejích skupenstvích a o významu vody, zdrojích vody	1, 2
	Kreslíme koloběh vody v přírodě, duhu	1, 3
Den Země	Pozorujeme čistotu a úpravu okolí, působení výfukových plynů na okolí	1, 3, 5
	Povídáme si o tom, jak můžeme živé i neživé přírodě pomoci (třídíme odpad)	1, 2, 6

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

Tématický okruh	V. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	Číslo rozvíjené kompetence
------------------------	--------------------------------	----------------------------

Poznáváme své tělo

Já - my	Zajímáme se o lidské tělo a o jeho funkce a pak s těmito informacemi seznamujeme ostatní.	1, 2, 3
	Soutěžíme v kvízu na téma Mé tělo a jak ho znám.	1, 2, 3
	Hrajeme hru Hlava, ramena, kolena, palce	1, 6

Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá, co nám škodí.

Naše tělo – kouzla pro zdraví	Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu.	1, 3
	Zjišťujeme, jak správně relaxovat a odpočívat (odpočinek tělesný i psychický).	5, 6

Čistota půl zdraví	Kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou, kapesníky...), čistotu oděvu a jeho vhodnost.	3, 5, 6
	Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu.	1, 4, 5
	Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování atd., upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám.	1, 2, 3

Náš zdravý jídelníček	Kreslíme ovoce a zeleninu.	1, 3, 6
	Sestavujeme zdravý týdenní jídelníček a doplňujeme ho kreslenými i vystřiženými obrázky.	3, 4
	V časopisech hledáme obrázky zdravých a méně zdravých potravin: s výsledky se seznamujeme formou soutěže.	4, 5, 6
	Vystřihujeme obrázky různých jídel (z časopisů a letáků) a třídíme je na zdravá a méně zdravá, popřípadě tvoříme koláž.	1, 2, 3, 6
	Soutěžíme ve smyslovém poznávání (čich, hmat, chuť) zeleniny, ovoce, koření a dalších potravin.	1, 3

Chci být zdravý	Čteme o dětských nemocech a jejich léčení, zajímáme se o zdravotní prevenci.	1, 6
	Vyprávíme si o režimu dne při léčení doma na lůžku.	1, 3
	Povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví, zacházet s léky (při nesprávném užívání nám mohou škodit).	1, 2, 3
	Učíme se ošetřovat jednoduché zranění.	1, 2

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

U lékaře	Čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, co se nám může stát při koupání, při jízdě na kole atd.	1, 3
	Vyprávíme si své zkušenosti z pobytu v nemocnici nebo u lékaře. Vytváříme si správný názor na lékaře jako na pomocníka při udržování našeho zdraví.	1, 4
	Hrajeme si na lékaře a pacienta. Nebojíme se návštěvy ordinace.	2, 3

Pečujeme o svůj vzhled	Při každodenních tělovýchovných chvilkách procvičujeme své tělo.	6
	Soutěžíme ve znalostech základních hygienických návyků a dovednostech při péči o náš zevnějšek.	2, 3
	Povídáme si o péči o náš chrup.	1, 2, 3

Co nás může ohrozit	Povídáme si, jak se máme chovat na ulici, v dopravních prostředcích apod., abychom se vyhnuli úrazu.	1, 4
	Na modelových situacích zkusíme chování při snaze neznámého člověka navázat s námi kontakt, učíme se přivolat pomoc dospělého nebo policisty.	1, 3
	Odhalujeme další nebezpečí, která nás mohou ohrozit (injekční jehly na pískovišti, neznámé nápoje, bonbony...)	1, 2, 3, 4, 6
	Povídáme si o návykových látkách, s nimiž se můžeme setkat	1, 2, 4

Zachránci	Učíme se telefonovat, oznámíme úraz, přivoláme pomoc, vytváříme modelové situace	1, 4
	Učíme se používat lékárníčku	1, 2, 4, 5
	Učíme se zásadám první pomoci	1, 2, 3, 5
	Vyprávíme, co se nám přihodilo nebezpečného	3, 5

Chodíme ven každý den

Každodenní pobyt venku	Denně chodíme na hřiště školní družiny.	5, 6
	Každý měsíc se naučíme novu hru.	6
	Pořádáme jednoduché soutěže s míčem či se švihadlem.	6
	Po organizovaných závodivých a sportovních hrách relaxujeme při spontánních hrách (individuálně i ve skupinách).	6

Otužilci	Cvičíme uvolňovací cviky, v tělovýchovných chvilkách relaxujeme při hudbě.	1, 6
	Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme, zpíváme.	6

Masarykova základní škola Ždánice, Městečko 18, 696 32 Ždánice

Zimní radovánky	Na zahradě ŠD sledujeme stopy ve sněhu.	3, 5, 6
	Soutěžíme, kdo nejrychleji (nejdokonaleji) postaví sněhuláka.	6
	Závodíme v hodů sněhovou koulí na cíl, do dálky apod.	6
	Kreslíme do sněhu, do sněhové plochy vyšlapáváme jednoduché obrázky (individuálně i skupinově).	6
Míčové hry	Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.	6
	Nacvičujeme vybíjenou i kopanou na hřišti.	6
Atletická olympiáda – sportovní odpoledne	Připravujeme hry pro naše sportovní odpoledne.	3, 4, 5
	Vymýšlíme celkový program a plánujeme, kde budou jednotlivá závodní stanoviště.	2, 6
	Hrajme si na rozhodčí – jsme objektivní, víme, co je „fair play“ (pracujeme se stopkami, měříme přesně výkon soutěžících apod.).	1, 2, 5